

HỌC VIỆN CÔNG NGHỆ BƯU CHÍNH VIỄN THÔNG
KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN I

—o0o—

BÁO CÁO BÀI TẬP LỚN

Đề tài: “**THUẬT TOÁN PRM (PROBABILISTIC ROADMAP) VÀ ỨNG DỤNG TRONG LẬP TRÌNH DI CHUYỂN ROBOT**”

Giảng Viên Hướng Dẫn:	TS. Nguyễn Kiều Linh
Sinh viên thực hiện:	Nguyễn Trường Thái
Mã sinh viên:	BXXDCCNYYY
Lớp:	DXHTTTY
Niên khóa:	20xx-20xx
Hệ đào tạo:	Đại học chính quy

Hà Nội, 4/2025

HỌC VIỆN CÔNG NGHỆ BƯU CHÍNH VIỄN THÔNG
KHOA CÔNG NGHỆ THÔNG TIN I

—o0o—

BÁO CÁO BÀI TẬP LỚN

Đề tài: “THUẬT TOÁN PRM (PROBABILISTIC
ROADMAP) VÀ ỨNG DỤNG TRONG LẬP TRÌNH DI
CHUYỂN ROBOT”

Giảng Viên Hướng Dẫn:	TS. Nguyễn Kiều Linh
Sinh viên thực hiện:	Nguyễn Trường Thái
Mã sinh viên:	BXXDCCNYYY
Lớp:	DXHTTTY
Niên khóa:	20xx-20xx
Hệ đào tạo:	Đại học chính quy

Hà Nội, 4/2025

NHẬN XÉT CỦA GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Điểm: (**Bằng chữ:**   )

Hà Nội, ngày   tháng   năm 20...
Giảng viên hướng dẫn

NHẬN XÉT CỦA GIẢNG VIÊN PHẢN BIỆN

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Điểm: (Bằng chữ:)

Hà Nội, ngày   tháng   năm 20...

Giảng viên phản biện

Mục lục

Danh sách hình vẽ	iv
Danh sách bảng	v
Danh sách các ký hiệu và chữ viết tắt	vi
Mở đầu	1
1 Tổng quan về thuật toán PRM	2
1.1 Giới thiệu về bài toán lập kế hoạch đường đi	2
1.2 Khái niệm và nguyên lý của thuật toán PRM	3
1.3 So sánh PRM với các thuật toán lập kế hoạch đường đi khác . . .	3
2 Triển khai thuật toán PRM	6
2.1 Các giai đoạn của thuật toán PRM	6
2.1.1 Giai đoạn 1: Ghi nhớ bản đồ (vật cản)	6
2.1.2 Giai đoạn 2: Tạo điểm mẫu	7
2.1.3 Giai đoạn 3: Duyệt nút và đánh dấu	9
2.1.4 Giai đoạn 4: Kết quả đường đi tối ưu	10
2.2 Cài đặt thuật toán PRM bằng Python	11
2.3 Phân tích chi tiết các hàm trong mã nguồn	16
2.3.1 Hàm prm_planning	16
2.3.2 Hàm sample_points	16
2.3.3 Hàm generate_road_map	17
2.3.4 Hàm is_collision	17
2.3.5 Hàm dijkstra_planning	18

3	Ứng dụng thực tế của thuật toán PRM	19
3.1	Robot di chuyển trong nhà kho	19
3.2	Lập kế hoạch đường bay cho UAV	19
3.3	Hỗ trợ phẫu thuật robot	20
4	Kết luận và hướng phát triển	21
4.1	Tóm tắt về thuật toán PRM	21
4.2	Hướng phát triển và cải tiến	22
4.2.1	Cải tiến phương pháp sinh điểm mẫu	22
4.2.2	Xử lý môi trường động	22
4.2.3	Tối ưu hóa hiệu suất tính toán	23
4.2.4	Kết hợp với các phương pháp học máy	23
4.3	Kết luận	23

LỜI CẢM ƠN

Trước hết, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc đến TS. Nguyễn Kiều Linh, người đã tận tình hướng dẫn, chỉ bảo và hỗ trợ tôi trong suốt quá trình thực hiện đề án này. Những kiến thức, kinh nghiệm và sự nhiệt tình của cô đã giúp tôi hoàn thành đề án một cách tốt nhất.

Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn đến các thầy cô giáo trong Khoa Công nghệ Thông tin I, Học viện Công nghệ Bưu chính Viễn thông, những người đã truyền đạt kiến thức, kỹ năng và tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Cuối cùng, tôi xin cảm ơn gia đình, bạn bè đã luôn bên cạnh, động viên và hỗ trợ tôi trong suốt thời gian qua.

Hà Nội, tháng 4 năm 2025

Sinh viên

Nguyễn Trường Thái

Danh sách hình vẽ

2.1	Giai đoạn 1: Ghi nhớ bản đồ với vật cản, điểm bắt đầu và điểm đích	7
2.2	Giai đoạn 2: Tạo điểm mẫu trong không gian tự do	8
2.3	Giai đoạn 3: Duyệt nút và đánh dấu các kết nối	9
2.4	Giai đoạn 4: Kết quả đường đi tối ưu	10

Danh sách bảng

1.1	So sánh các thuật toán lập kế hoạch đường đi	4
-----	--	---

Danh sách các ký hiệu và chữ viết tắt

PRM	Probabilistic Roadmap (Bản đồ xác suất)
RRT	Rapidly-exploring Random Tree (Cây ngẫu nhiên khám phá nhanh)
KNN	K-Nearest Neighbors (K láng giềng gần nhất)
UAV	Unmanned Aerial Vehicle (Phương tiện bay không người lái)
KDTree	K-Dimensional Tree (Cấu trúc dữ liệu cây K chiều)

Mở đầu

Trong lĩnh vực robotics, một trong những thách thức cơ bản là làm thế nào để robot có thể di chuyển an toàn và hiệu quả trong môi trường có chướng ngại vật. Bài toán này, được gọi là bài toán lập kế hoạch đường đi (path planning), đóng vai trò quan trọng trong nhiều ứng dụng thực tế như robot công nghiệp, xe tự hành, thiết bị bay không người lái (UAV), và robot phẫu thuật.

Trong số nhiều phương pháp giải quyết bài toán lập kế hoạch đường đi, thuật toán PRM (Probabilistic Roadmap) nổi bật như một giải pháp hiệu quả, đặc biệt trong môi trường phức tạp với nhiều chướng ngại vật. Thuật toán này dựa trên nguyên lý xác suất, tạo ra một "bản đồ đường đi" bằng cách sinh ngẫu nhiên các điểm trong không gian tự do và kết nối chúng lại với nhau, sau đó sử dụng các thuật toán tìm đường như Dijkstra hoặc A* để tìm đường đi tối ưu từ điểm xuất phát đến điểm đích.

Đồ án này tập trung nghiên cứu về thuật toán PRM, từ cơ sở lý thuyết đến triển khai thực tế trong lập trình di chuyển robot. Chúng tôi sẽ phân tích chi tiết các giai đoạn của thuật toán, cài đặt thuật toán bằng ngôn ngữ Python, và minh họa kết quả thông qua các hình ảnh trực quan. Ngoài ra, đồ án cũng so sánh PRM với các thuật toán lập kế hoạch đường đi khác như RRT (Rapidly-exploring Random Tree) và RRT*, đồng thời thảo luận về các ứng dụng thực tế của PRM trong nhiều lĩnh vực.

Mục tiêu của đồ án là cung cấp một cái nhìn toàn diện về thuật toán PRM, giúp người đọc hiểu rõ cách thức hoạt động, ưu nhược điểm, và tiềm năng ứng dụng của thuật toán này trong việc giải quyết bài toán lập kế hoạch đường đi cho robot.

Chương 1

Tổng quan về thuật toán PRM

1.1 Giới thiệu về bài toán lập kế hoạch đường đi

Lập kế hoạch đường đi (path planning) là một trong những bài toán cơ bản và quan trọng trong lĩnh vực robotics. Bài toán này đặt ra yêu cầu tìm một đường đi từ điểm xuất phát đến điểm đích, tránh các chướng ngại vật trong môi trường, và tối ưu hóa theo một số tiêu chí như khoảng cách, thời gian, hoặc năng lượng tiêu thụ.

Bài toán lập kế hoạch đường đi có nhiều ứng dụng thực tế trong các lĩnh vực như:

- Robot công nghiệp trong nhà máy
- Xe tự hành trên đường phố
- Thiết bị bay không người lái (UAV)
- Robot phẫu thuật trong y tế
- Robot dịch vụ trong khách sạn, nhà hàng

Có nhiều phương pháp để giải quyết bài toán lập kế hoạch đường đi, từ các phương pháp cổ điển như thuật toán A*, Dijkstra đến các phương pháp hiện đại dựa trên xác suất như PRM, RRT. Mỗi phương pháp đều có những ưu điểm và hạn chế riêng, phù hợp với các tình huống và yêu cầu khác nhau.

1.2 Khái niệm và nguyên lý của thuật toán PRM

Thuật toán PRM (Probabilistic Roadmap) là một phương pháp lập kế hoạch đường đi dựa trên xác suất, được giới thiệu lần đầu bởi Kavraki và cộng sự vào năm 1996. Thuật toán này hoạt động dựa trên nguyên lý tạo ra một "bản đồ đường đi" (roadmap) bằng cách sinh ngẫu nhiên các điểm trong không gian tự do và kết nối chúng lại với nhau.

Nguyên lý cơ bản của thuật toán PRM bao gồm hai giai đoạn chính:

1. **Giai đoạn xây dựng bản đồ (Learning Phase):** Trong giai đoạn này, thuật toán sinh ngẫu nhiên các điểm trong không gian tự do (không có chướng ngại vật), sau đó kết nối các điểm gần nhau bằng các cạnh nếu đường nối giữa chúng không đi qua chướng ngại vật. Kết quả là một đồ thị với các đỉnh là các điểm mẫu và các cạnh là các đường nối khả thi.
2. **Giai đoạn truy vấn (Query Phase):** Khi có yêu cầu tìm đường từ điểm xuất phát đến điểm đích, thuật toán sẽ kết nối hai điểm này vào bản đồ đã xây dựng, sau đó sử dụng các thuật toán tìm đường trên đồ thị như Dijkstra hoặc A* để tìm đường đi tối ưu.

Thuật toán PRM có một số ưu điểm nổi bật:

- Hiệu quả trong không gian có nhiều chiều
- Khả năng xử lý môi trường phức tạp với nhiều chướng ngại vật
- Giai đoạn xây dựng bản đồ chỉ cần thực hiện một lần, sau đó có thể sử dụng lại cho nhiều truy vấn khác nhau
- Dễ dàng mở rộng và tùy chỉnh cho các ứng dụng cụ thể

1.3 So sánh PRM với các thuật toán lập kế hoạch đường đi khác

Để hiểu rõ hơn về vị trí và vai trò của thuật toán PRM trong lĩnh vực lập kế hoạch đường đi, chúng ta cần so sánh nó với các thuật toán khác, đặc biệt là

RRT (Rapidly-exploring Random Tree) và RRT*.

Thuật toán	Cách hoạt động	Ưu điểm	Nhược điểm
PRM	Tạo đồ thị toàn cục trước rồi tìm đường	Nhanh với không gian tĩnh, nhiều lần dùng	Không hợp với robot động học phức tạp
RRT	Tạo cây từ start, mở rộng dần	Dễ dùng với không gian động, đơn giản	Đường đi xấu, không tối ưu
RRT*	Giống RRT, nhưng tối ưu hóa cây	Đường đi tốt hơn, gần tối ưu	Chậm hơn, phức tạp hơn

Bảng 1.1: So sánh các thuật toán lập kế hoạch đường đi

PRM vs RRT:

- PRM xây dựng một đồ thị toàn cục, trong khi RRT xây dựng một cây từ điểm xuất phát.
- PRM phù hợp với môi trường tĩnh và nhiều truy vấn, trong khi RRT phù hợp với môi trường động và truy vấn đơn.
- PRM yêu cầu nhiều tính toán trong giai đoạn xây dựng bản đồ, nhưng nhanh trong giai đoạn truy vấn, trong khi RRT phân bố tính toán đều hơn.

PRM vs RRT*:

- RRT* là phiên bản cải tiến của RRT, tập trung vào việc tối ưu hóa đường đi.
- PRM thường cho kết quả tối ưu hơn RRT, nhưng có thể không tối ưu bằng RRT* khi số lượng điểm mẫu tương đương.
- RRT* có khả năng hội tụ đến đường đi tối ưu khi số lượng điểm mẫu tăng lên, trong khi PRM không đảm bảo điều này.

Yêu cầu và hạn chế của PRM:

- PRM đòi hỏi map tĩnh do các nguyên nhân sau:

- Đồ thị được xây dựng trước (offline) dựa trên vị trí chướng ngại vật cố định
- Mọi thay đổi về vị trí vật cản đòi hỏi xây dựng lại toàn bộ roadmap
- Thuật toán không có cơ chế cập nhật động các kết nối đã tồn tại
- Hạn chế chính:
  - Hiệu suất giảm mạnh trong không gian nhiều chiều
  - Khó xử lý các chướng ngại vật di động hoặc thay đổi hình dạng
  - Phụ thuộc nhiều vào chất lượng phân bố điểm mẫu ban đầu

Chương 2

Triển khai thuật toán PRM

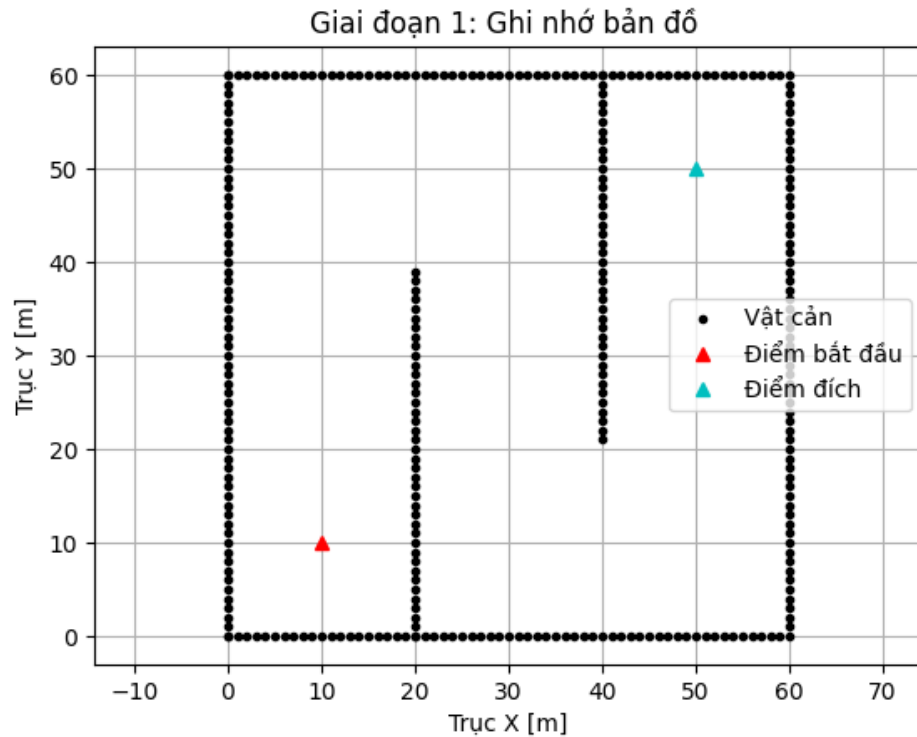
2.1 Các giai đoạn của thuật toán PRM

Thuật toán PRM được triển khai qua bốn giai đoạn chính, mỗi giai đoạn đóng vai trò quan trọng trong việc xây dựng bản đồ đường đi và tìm đường đi tối ưu.

2.1.1 Giai đoạn 1: Ghi nhớ bản đồ (vật cản)

Giai đoạn đầu tiên của thuật toán PRM là ghi nhớ bản đồ môi trường, bao gồm vị trí của các chướng ngại vật, điểm xuất phát và điểm đích. Đây là bước quan trọng để xác định không gian tự do mà robot có thể di chuyển.

Hình 2.1: Giai đoạn 1: Ghi nhớ bản đồ với vật cản, điểm bắt đầu và điểm đích

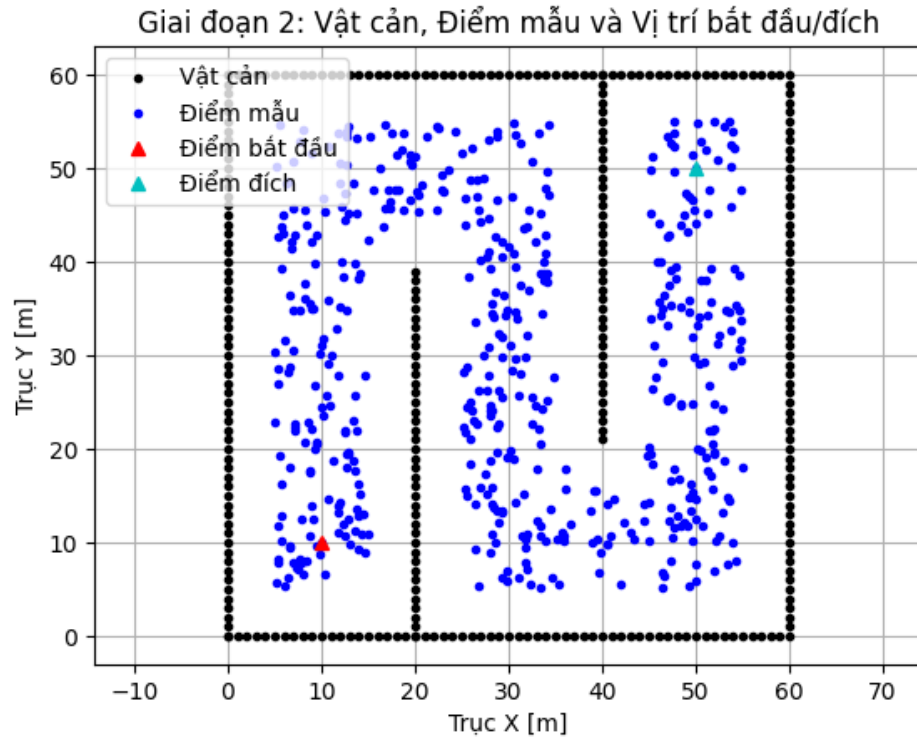
Trong hình 2.1, chúng ta có thể thấy:

- Các chấm đen biểu thị vị trí của các chướng ngại vật
- Tam giác đỏ biểu thị điểm xuất phát
- Tam giác xanh biểu thị điểm đích

Môi trường trong ví dụ này là một không gian 2D với các chướng ngại vật được bố trí theo hình dạng của một mê cung đơn giản. Robot cần tìm đường đi từ điểm xuất phát ở góc dưới bên trái đến điểm đích ở phía trên bên phải.

2.1.2 Giai đoạn 2: Tạo điểm mẫu

Sau khi đã ghi nhớ bản đồ môi trường, thuật toán PRM tiến hành sinh ngẫu nhiên các điểm mẫu trong không gian tự do. Các điểm này sẽ trở thành các đỉnh của đồ thị bản đồ đường đi.

Hình 2.2: Giai đoạn 2: Tạo điểm mẫu trong không gian tự do

Trong hình 2.2, chúng ta có thể thấy:

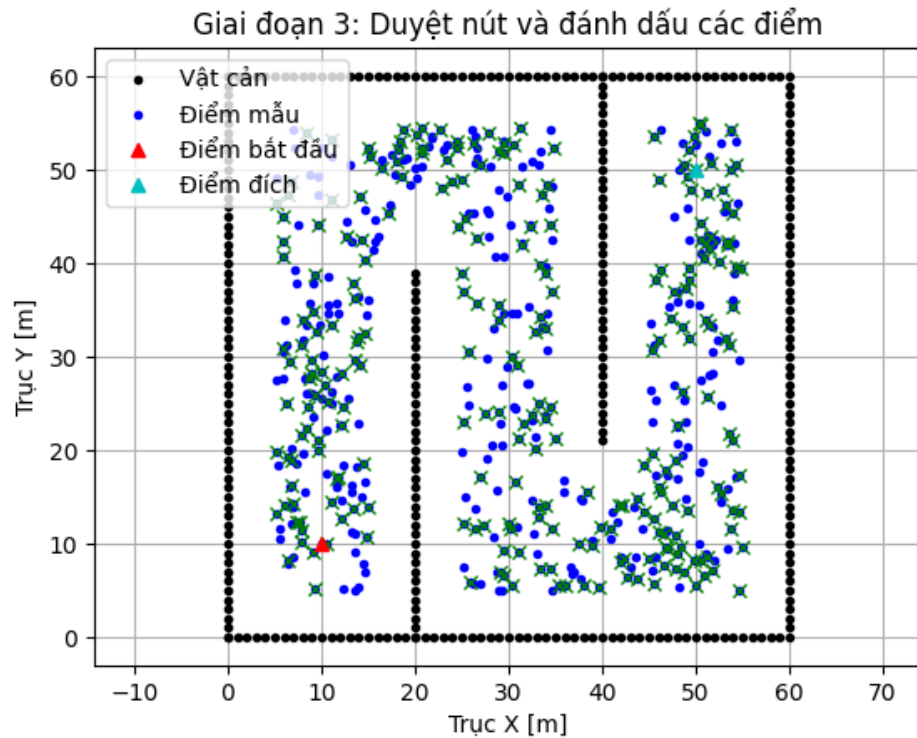
- Các chấm xanh biểu thị các điểm mẫu được sinh ngẫu nhiên trong không gian tự do
- Các điểm mẫu được phân bố đều trong toàn bộ không gian tự do, bao gồm cả các khu vực hẹp và rộng

Quá trình sinh điểm mẫu tuân theo một số nguyên tắc:

- Các điểm mẫu phải nằm trong không gian tự do, tức là không nằm trong hoặc quá gần các chướng ngại vật
- Số lượng điểm mẫu phải đủ lớn để đảm bảo khả năng tìm được đường đi, nhưng không quá lớn để tránh tốn kém về mặt tính toán
- Phân bố của các điểm mẫu nên đều trong không gian tự do để đảm bảo khả năng tìm được đường đi tối ưu

2.1.3 Giai đoạn 3: Duyệt nút và đánh dấu

Sau khi đã sinh các điểm mẫu, thuật toán PRM tiến hành kết nối các điểm này để tạo thành một đồ thị. Mỗi điểm sẽ được kết nối với một số điểm gần nhất nếu đường nối giữa chúng không đi qua chướng ngại vật.

Hình 2.3: Giai đoạn 3: Duyệt nút và đánh dấu các kết nối

Trong hình 2.3, chúng ta có thể thấy:

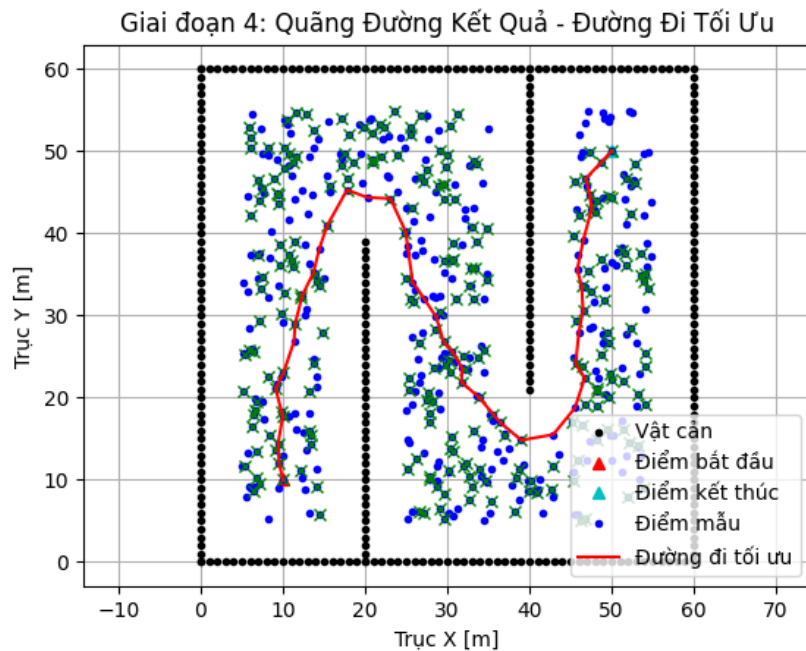
- Các chấm xanh vẫn biểu thị các điểm mẫu
- Các dấu "x" xanh lá biểu thị các kết nối giữa các điểm mẫu

Quá trình kết nối các điểm mẫu tuân theo một số nguyên tắc:

- Mỗi điểm sẽ được kết nối với K điểm gần nhất (K-Nearest Neighbors)
- Một kết nối chỉ được tạo ra nếu đường thẳng nối hai điểm không đi qua chướng ngại vật
- Độ dài của một kết nối không vượt quá một ngưỡng cho trước để tránh tạo ra các kết nối quá dài và không thực tế

2.1.4 Giai đoạn 4: Kết quả đường đi tối ưu

Giai đoạn cuối cùng của thuật toán PRM là tìm đường đi tối ưu từ điểm xuất phát đến điểm đích trên đồ thị đã xây dựng. Thuật toán sử dụng Dijkstra hoặc A* để tìm đường đi ngắn nhất.

Hình 2.4: Giai đoạn 4: Kết quả đường đi tối ưu

Trong hình 2.4, chúng ta có thể thấy:

- Đường màu đỏ biểu thị đường đi tối ưu từ điểm xuất phát đến điểm đích
- Đường đi này đi qua các điểm mẫu và tránh các chướng ngại vật

Đường đi tối ưu được tìm thấy bằng cách:

- Kết nối điểm xuất phát và điểm đích vào đồ thị bản đồ đường đi
- Sử dụng thuật toán Dijkstra để tìm đường đi ngắn nhất từ điểm xuất phát đến điểm đích
- Làm mịn đường đi nếu cần thiết để tạo ra một đường đi trơn tru và tự nhiên hơn

2.2 Cài đặt thuật toán PRM bằng Python

Dưới đây là cài đặt chi tiết của thuật toán PRM bằng ngôn ngữ Python, sử dụng các thư viện NumPy, Matplotlib và SciPy.

```
1 import math
2 import numpy as np
3 import matplotlib.pyplot as plt
4 from scipy.spatial import KDTree
5
6 # Cấu hình cơ bản
7 N_SAMPLE = 500 # Số điểm lấy mẫu
8 N_KNN = 10      # Số hàng xóm gần nhất để kết nối
9 MAX_EDGE_LEN = 30.0 # Độ dài cạnh tối đa
10
11 show_animation = True # Hiện thị hoạt hình
12
13 # Lớp Node lưu thông tin điểm
14 class Node:
15     def __init__(self, x, y, cost, parent_index):
16         self.x = x # Tọa độ x
17         self.y = y # Tọa độ y
18         self.cost = cost # Chi phí đến điểm này
19         self.parent_index = parent_index # Chỉ số điểm cha
20
21     def __str__(self):
22         return str(self.x) + "," + str(self.y) + "," + str(self.cost)
23         + "," + str(self.parent_index)
24
25 # Hàm chính lập kế hoạch đường đi PRM
26 def prm_planning(start_x, start_y, goal_x, goal_y,
27                 obstacle_x_list, obstacle_y_list, robot_radius):
28
29     obstacle_kd_tree = KDTree(np.vstack((obstacle_x_list,
30     obstacle_y_list)).T) # Tạo KDTree cho vật cản
31
32     sample_x, sample_y = sample_points(
33         start_x, start_y, goal_x, goal_y,
34         robot_radius,
35         obstacle_x_list, obstacle_y_list,
36         obstacle_kd_tree
37     ) # Lấy mẫu điểm
38
39     if show_animation:
40         plt.plot(sample_x, sample_y, ".b") # Vẽ điểm lấy mẫu
41
42     road_map = generate_road_map(sample_x, sample_y, robot_radius,
43     obstacle_kd_tree) # Tạo bản đồ đường đi
44
45     rx, ry = dijkstra_planning(start_x, start_y, goal_x, goal_y,
46     road_map, sample_x, sample_y) # Tìm đường đi ngắn nhất
47
48     return rx, ry
```

```

45
46 # Lay mau diem trong khong gian
47 def sample_points(sx, sy, gx, gy, rr, ox, oy, obstacle_kd_tree):
48     max_x = max(ox) # Gioi han tren x
49     max_y = max(oy) # Gioi han tren y
50     min_x = min(ox) # Gioi han duoi x
51     min_y = min(oy) # Gioi han duoi y
52
53     sample_x, sample_y = [], []
54     rng = np.random.default_rng() # Tao so ngau nhien
55
56     while len(sample_x) <= N_SAMPLE:
57         tx = (rng.random() * (max_x - min_x)) + min_x # Toa do x ngau
           nhien
58         ty = (rng.random() * (max_y - min_y)) + min_y # Toa do y ngau
           nhien
59
60         dist, index = obstacle_kd_tree.query([tx, ty]) # Khoang cach
           den vat can
61
62         if dist >= rr:
63             sample_x.append(tx)
64             sample_y.append(ty)
65
66     sample_x.append(sx) # Them diem bat dau x
67     sample_y.append(sy) # Them diem bat dau y
68     sample_x.append(gx) # Them diem ket thuc x
69     sample_y.append(gy) # Them diem ket thuc y
70
71     return sample_x, sample_y
72
73 # Tao ban do duong di
74 def generate_road_map(sample_x, sample_y, rr, obstacle_kd_tree):
75     road_map = []
76     n_sample = len(sample_x)
77     sample_kd_tree = KDTree(np.vstack((sample_x, sample_y)).T) # Tao
           KDTree cho diem mau
78
79     for (ix, iy) in zip(sample_x, sample_y):
80         dists, indexes = sample_kd_tree.query([ix, iy], k=n_sample) #
           Tim hang xom gan nhat
81
82         edge_id = []
83
84         for ii in range(1, len(indexes)):
85             nx = sample_x[indexes[ii]]
86             ny = sample_y[indexes[ii]]
87
88             if not is_collision(ix, iy, nx, ny, rr, obstacle_kd_tree):
89                 # Kiem tra va cham
90                 edge_id.append(indexes[ii])
91
92             if len(edge_id) >= N_KNN:
93                 break

```

```

94         road_map.append(edge_id)
95
96     return road_map
97
98 # Kiểm tra va chạm giữa hai điểm
99 def is_collision(sx, sy, gx, gy, rr, obstacle_kd_tree):
100     x = sx
101     y = sy
102     dx = gx - sx
103     dy = gy - sy
104     yaw = math.atan2(gy - sy, gx - sx) # Góc hướng
105     d = math.hypot(dx, dy) # Khoảng cách
106
107     if d >= MAX_EDGE_LEN:
108         return True
109
110     D = rr
111     n_step = round(d / D) # Số bước kiểm tra
112
113     for i in range(n_step):
114         dist, index = obstacle_kd_tree.query([x, y]) # Khoảng cách
115         # đến vật cản
116
117         if dist <= rr:
118             return True
119
120         x += D * math.cos(yaw) # Di chuyển dọc đoạn thẳng
121         y += D * math.sin(yaw)
122
123     dist, index = obstacle_kd_tree.query([gx, gy]) # Kiểm tra điểm
124     # cuối
125
126     if dist <= rr:
127         return True
128
129     return False
130
131 # Tìm đường đi ngắn nhất bằng Dijkstra
132 def dijkstra_planning(sx, sy, gx, gy, road_map, sample_x, sample_y):
133     start_node = Node(sx, sy, 0.0, -1) # Nút bắt đầu
134     goal_node = Node(gx, gy, 0.0, -1) # Nút đích
135
136     open_set, closed_set = dict(), dict()
137     open_set[len(road_map) - 2] = start_node # Thêm nút bắt đầu vào
138     # tập mở
139
140     path_found = True
141
142     while True:
143         if not open_set:
144             print("Cannot find path") # Không tìm thấy đường
145             path_found = False
146             break

```

```

145     c_id = min(open_set, key=lambda o: open_set[o].cost) # Chọn
nut chi phi nho nhat
146     current = open_set[c_id]
147
148     if show_animation and len(closed_set.keys()) % 2 == 0:
149         plt.gcf().canvas.mpl_connect(
150             'key_release_event',
151             lambda event: [exit(0) if event.key == 'escape' else
None]
152         ) # Thoat khi nhan phim escape
153         plt.plot(current.x, current.y, "xg") # Ve diem hien tai
154         plt.pause(0.001)
155
156     if c_id == (len(road_map) - 1):
157         print("goal is found!") # Tim thay dich
158         goal_node.parent_index = current.parent_index
159         goal_node.cost = current.cost
160         break
161
162     del open_set[c_id]
163     closed_set[c_id] = current
164
165     for i in range(len(road_map[c_id])):
166         n_id = road_map[c_id][i]
167         dx = sample_x[n_id] - current.x
168         dy = sample_y[n_id] - current.y
169         d = math.hypot(dx, dy) # Khoảng cach
170
171         node = Node(sample_x[n_id], sample_y[n_id], current.cost +
d, c_id) # Tao nut moi
172         if n_id in closed_set:
173             continue
174         if n_id in open_set:
175             if open_set[n_id].cost > node.cost:
176                 open_set[n_id].cost = node.cost
177                 open_set[n_id].parent_index = c_id
178             else:
179                 open_set[n_id] = node
180
181     if path_found is False:
182         return [], []
183
184     rx, ry = [goal_node.x], [goal_node.y] # Truy vet duong di
185     parent_index = goal_node.parent_index
186
187     while parent_index != -1:
188         n = closed_set[parent_index]
189         rx.append(n.x)
190         ry.append(n.y)
191         parent_index = n.parent_index
192
193     final_path_x = rx[::-1] # Dao nguoc duong di x
194     final_path_y = ry[::-1] # Dao nguoc duong di y
195

```



```

196     path_str = " -> ".join(f"[x:.2f], {y:.2f}]" for x, y in zip(
197         final_path_x, final_path_y))
198     print("The path found is: " + path_str)    # In duong di
199
200     return rx, ry
201
202 # Ham chinh chay chuong trinh
203 def main():
204     print("start!!")    # Bat dau
205
206 # NOI NHAP TESTCASE
207     sx = 10.0    # Toa do x bat dau
208     sy = 10.0    # Toa do y bat dau
209     gx = 50.0    # Toa do x ket thuc
210     gy = 50.0    # Toa do y ket thuc
211     robot_size = 5.0    # Ban kinh robot
212
213     ox = []    # Danh sach toa do x vat can
214     oy = []    # Danh sach toa do y vat can
215
216     for i in range(60):
217         ox.append(float(i))
218         oy.append(0.0)    # Bien duoi
219
220     for i in range(60):
221         ox.append(60.0)
222         oy.append(float(i))    # Bien phai
223
224     for i in range(61):
225         ox.append(float(i))
226         oy.append(60.0)    # Bien tren
227
228     for i in range(61):
229         ox.append(0.0)
230         oy.append(float(i))    # Bien trai
231
232     for i in range(40):
233         ox.append(20.0)
234         oy.append(float(i))    # Tuong doc 1
235
236     for i in range(40):
237         ox.append(40.0)
238         oy.append(60.0 - i)    # Tuong doc 2
239
240 # NOI KET THUC NHAP TESTCASE
241
242     if show_animation:
243         plt.plot(ox, oy, ".k")    # Ve vat can
244         plt.plot(sx, sy, "^r")    # Ve diem bat dau
245         plt.plot(gx, gy, "^c")    # Ve diem ket thuc
246         plt.grid(True)
247         plt.axis("equal")
248
249     rx, ry = prm_planning(sx, sy, gx, gy, ox, oy, robot_size)    # Lap
250     ke hoach duong di

```

```
249     assert rx, 'Cannot found path' # Kiem tra duong di
250
251     if show_animation:
252         for i in range(len(rx) - 1, 0, -1):
253             plt.plot(rx[i - 1:i + 1], ry[i - 1:i + 1], "-r") # Ve
254             duong di
255             plt.pause(0.1)
256             plt.show()
257 if __name__ == '__main__':
258     main()
```

Listing 2.1: Cài đặt thuật toán PRM bằng Python

2.3 Phân tích chi tiết các hàm trong mã nguồn

Mã nguồn Python triển khai thuật toán PRM bao gồm nhiều hàm với các chức năng khác nhau. Dưới đây là phân tích chi tiết về các hàm chính trong mã nguồn.

2.3.1 Hàm `prm_planning`

Đây là hàm chính của thuật toán PRM, nhận vào các tham số như tọa độ điểm xuất phát, điểm đích, danh sách vật cản và bán kính robot. Hàm này điều phối toàn bộ quá trình lập kế hoạch đường đi, bao gồm:

- Tạo cây KDTree từ danh sách vật cản để tối ưu hóa việc tìm kiếm
- Gọi hàm `sample_points` để sinh các điểm mẫu trong không gian tự do
- Gọi hàm `generate_road_map` để tạo bản đồ đường đi từ các điểm mẫu
- Gọi hàm `dijkstra_planning` để tìm đường đi tối ưu từ điểm xuất phát đến điểm đích
- Trả về danh sách các điểm trên đường đi tối ưu

2.3.2 Hàm `sample_points`

Hàm này sinh ngẫu nhiên các điểm mẫu trong không gian tự do. Các điểm này sẽ trở thành các đỉnh của đồ thị bản đồ đường đi. Hàm này:

- Xác định giới hạn của không gian (min_x , max_x , min_y , max_y)
- Sinh ngẫu nhiên các điểm trong không gian
- Kiểm tra xem điểm có nằm trong không gian tự do hay không bằng cách tính khoảng cách đến vật cản gần nhất
- Thêm điểm xuất phát và điểm đích vào danh sách điểm mẫu
- Trả về danh sách các điểm mẫu

2.3.3 Hàm `generate_road_map`

Hàm này tạo bản đồ đường đi từ các điểm mẫu bằng cách kết nối các điểm gần nhau nếu đường nối giữa chúng không đi qua vật cản. Hàm này:

- Tạo cây KDTree từ các điểm mẫu để tối ưu hóa việc tìm kiếm điểm gần nhất
- Với mỗi điểm mẫu, tìm K điểm gần nhất
- Kiểm tra xem đường nối giữa điểm hiện tại và điểm gần nhất có đi qua vật cản hay không bằng hàm `is_collision`
- Nếu không đi qua vật cản, thêm kết nối vào bản đồ đường đi
- Trả về bản đồ đường đi dưới dạng danh sách các kết nối

2.3.4 Hàm `is_collision`

Hàm này kiểm tra xem đoạn đường từ điểm bắt đầu đến điểm kết thúc có va chạm với vật cản hay không. Hàm này:

- Tính toán hướng và khoảng cách giữa hai điểm
- Kiểm tra xem khoảng cách có vượt quá ngưỡng cho phép hay không
- Chia đoạn đường thành nhiều đoạn nhỏ và kiểm tra từng đoạn

- Với mỗi đoạn, tính khoảng cách đến vật cản gần nhất và so sánh với bán kính robot
- Trả về True nếu có va chạm, False nếu không có va chạm

2.3.5 Hàm `dijkstra_planning`

Hàm này sử dụng thuật toán Dijkstra để tìm đường đi tối ưu từ điểm xuất phát đến điểm đích trên đồ thị bản đồ đường đi. Hàm này:

- Khởi tạo các tập hợp `open_set` và `closed_set`
- Thêm điểm xuất phát vào `open_set`
- Lặp cho đến khi tìm thấy đường đi hoặc không còn điểm nào trong `open_set`
- Trong mỗi vòng lặp, chọn điểm có chi phí thấp nhất từ `open_set`
- Nếu điểm hiện tại là điểm đích, kết thúc thuật toán
- Nếu không, thêm điểm hiện tại vào `closed_set` và xét các điểm kề
- Với mỗi điểm kề, tính chi phí mới và cập nhật nếu chi phí mới thấp hơn chi phí hiện tại
- Sau khi tìm thấy đường đi, truy vết từ điểm đích về điểm xuất phát để xây dựng đường đi
- Trả về danh sách các điểm trên đường đi

Chương 3

Ứng dụng thực tế của thuật toán PRM

3.1 Robot di chuyển trong nhà kho

Một trong những ứng dụng phổ biến nhất của thuật toán PRM là trong lĩnh vực robot di chuyển trong nhà kho. Các robot tự động được sử dụng để vận chuyển hàng hóa, sắp xếp kho bãi, và thực hiện các nhiệm vụ logistics khác.

Thuật toán PRM giúp robot tìm đường đi tối ưu trong môi trường nhà kho phức tạp với nhiều kệ hàng, hàng hóa, và các chướng ngại vật khác. Bằng cách xây dựng một bản đồ đường đi trước, robot có thể di chuyển nhanh chóng và an toàn, tránh va chạm với các chướng ngại vật và tối ưu hóa thời gian di chuyển.

Một số ưu điểm của việc sử dụng thuật toán PRM trong robot nhà kho:

- Khả năng xử lý môi trường phức tạp với nhiều chướng ngại vật
- Tính toán đường đi nhanh chóng, phù hợp với yêu cầu thời gian thực
- Khả năng tái sử dụng bản đồ đường đi cho nhiều truy vấn khác nhau
- Dễ dàng mở rộng và tùy chỉnh cho các yêu cầu cụ thể của nhà kho

3.2 Lập kế hoạch đường bay cho UAV

Thuật toán PRM cũng được ứng dụng rộng rãi trong lĩnh vực lập kế hoạch đường bay cho UAV (Unmanned Aerial Vehicle) hay còn gọi là drone. Trong môi

trường đô thị với nhiều tòa nhà cao tầng, cây cối, và các chướng ngại vật khác, việc tìm đường bay an toàn và hiệu quả là một thách thức lớn.

Thuật toán PRM giúp UAV tìm đường bay tối ưu, tránh va chạm với các chướng ngại vật, và tối ưu hóa tiêu thụ năng lượng. Bằng cách xây dựng một bản đồ đường đi trong không gian 3D, UAV có thể di chuyển an toàn và hiệu quả trong môi trường phức tạp.

Một số ưu điểm của việc sử dụng thuật toán PRM trong lập kế hoạch đường bay cho UAV:

- Khả năng xử lý không gian 3D phức tạp
- Tính toán đường bay tối ưu về mặt khoảng cách và tiêu thụ năng lượng
- Khả năng tránh các khu vực cấm bay hoặc nguy hiểm
- Dễ dàng tích hợp với các hệ thống điều khiển bay tự động

3.3 Hỗ trợ phẫu thuật robot

Một ứng dụng đặc biệt quan trọng của thuật toán PRM là trong lĩnh vực phẫu thuật robot. Trong phẫu thuật, robot cần di chuyển các dụng cụ phẫu thuật một cách chính xác và an toàn, tránh va chạm với các cơ quan nội tạng và mô.

Thuật toán PRM giúp robot phẫu thuật tìm đường đi tối ưu cho các dụng cụ phẫu thuật, đảm bảo an toàn và hiệu quả. Bằng cách xây dựng một bản đồ đường đi trong không gian phẫu thuật, robot có thể thực hiện các thao tác phẫu thuật một cách chính xác và an toàn.

Một số ưu điểm của việc sử dụng thuật toán PRM trong phẫu thuật robot:

- Độ chính xác cao, đảm bảo an toàn cho bệnh nhân
- Khả năng xử lý không gian phẫu thuật phức tạp
- Tính toán đường đi nhanh chóng, phù hợp với yêu cầu thời gian thực
- Dễ dàng tích hợp với các hệ thống phẫu thuật robot hiện đại

Chương 4

Kết luận và hướng phát triển

4.1 Tóm tắt về thuật toán PRM

Thuật toán PRM (Probabilistic Roadmap) là một phương pháp lập kế hoạch đường đi dựa trên xác suất, được sử dụng rộng rãi trong lĩnh vực robotics. Thuật toán này hoạt động bằng cách sinh ngẫu nhiên các điểm trong không gian tự do, kết nối chúng lại với nhau để tạo thành một bản đồ đường đi, và sử dụng các thuật toán tìm đường như Dijkstra hoặc A* để tìm đường đi tối ưu từ điểm xuất phát đến điểm đích.

Thuật toán PRM có nhiều ưu điểm nổi bật:

- Hiệu quả trong không gian có nhiều chiều
- Khả năng xử lý môi trường phức tạp với nhiều chướng ngại vật
- Giai đoạn xây dựng bản đồ chỉ cần thực hiện một lần, sau đó có thể sử dụng lại cho nhiều truy vấn khác nhau
- Dễ dàng mở rộng và tùy chỉnh cho các ứng dụng cụ thể

Tuy nhiên, thuật toán PRM cũng có một số hạn chế:

- Hiệu suất giảm mạnh trong không gian nhiều chiều
- Khó xử lý các chướng ngại vật di động hoặc thay đổi hình dạng
- Phụ thuộc nhiều vào chất lượng phân bố điểm mẫu ban đầu

4.2 Hướng phát triển và cải tiến

Mặc dù thuật toán PRM đã chứng minh hiệu quả trong nhiều ứng dụng thực tế, vẫn còn nhiều hướng phát triển và cải tiến để nâng cao hiệu suất và khả năng ứng dụng của thuật toán này.

4.2.1 Cải tiến phương pháp sinh điểm mẫu

Một trong những yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến hiệu suất của thuật toán PRM là chất lượng của các điểm mẫu. Các phương pháp sinh điểm mẫu thông minh hơn có thể giúp cải thiện hiệu suất của thuật toán, đặc biệt trong không gian nhiều chiều. Một số hướng cải tiến bao gồm:

- Sử dụng các phương pháp sinh điểm mẫu dựa trên đặc điểm của không gian, ví dụ như tập trung nhiều điểm mẫu hơn ở các khu vực hẹp hoặc phức tạp
- Áp dụng các phương pháp học máy để dự đoán vị trí tốt cho các điểm mẫu
- Sử dụng các phương pháp sinh điểm mẫu thích ứng, điều chỉnh dựa trên kết quả của các lần sinh trước đó

4.2.2 Xử lý môi trường động

Một hạn chế lớn của thuật toán PRM là khó xử lý các môi trường động với các chướng ngại vật di động hoặc thay đổi hình dạng. Một số hướng cải tiến để xử lý môi trường động bao gồm:

- Phát triển các phiên bản động của thuật toán PRM, có khả năng cập nhật bản đồ đường đi khi môi trường thay đổi
- Kết hợp với các phương pháp dự đoán chuyển động để dự đoán vị trí của các chướng ngại vật di động
- Sử dụng các phương pháp lập kế hoạch đường đi thời gian thực để điều chỉnh đường đi khi phát hiện các thay đổi trong môi trường

4.2.3 Tối ưu hóa hiệu suất tính toán

Hiệu suất tính toán là một yếu tố quan trọng trong các ứng dụng thời gian thực. Một số hướng cải tiến để tối ưu hóa hiệu suất tính toán của thuật toán PRM bao gồm:

- Sử dụng các cấu trúc dữ liệu hiệu quả hơn để lưu trữ và truy vấn bản đồ đường đi
- Áp dụng các phương pháp song song hóa để tận dụng sức mạnh của các hệ thống đa nhân
- Phát triển các phiên bản xấp xỉ của thuật toán PRM, đánh đổi một phần độ chính xác để đạt được hiệu suất tính toán cao hơn

4.2.4 Kết hợp với các phương pháp học máy

Một hướng phát triển đầy hứa hẹn là kết hợp thuật toán PRM với các phương pháp học máy để nâng cao hiệu suất và khả năng thích ứng. Một số hướng kết hợp bao gồm:

- Sử dụng học tăng cường để tối ưu hóa các tham số của thuật toán PRM
- Áp dụng học sâu để dự đoán các khu vực có khả năng cao chứa đường đi tối ưu
- Kết hợp với các phương pháp học không giám sát để phát hiện các mẫu và cấu trúc trong không gian

4.3 Kết luận

Thuật toán PRM là một công cụ mạnh mẽ trong lĩnh vực lập kế hoạch đường đi cho robot, với nhiều ứng dụng thực tế trong các lĩnh vực như robot di chuyển trong nhà kho, lập kế hoạch đường bay cho UAV, và hỗ trợ phẫu thuật robot. Mặc dù còn một số hạn chế, thuật toán PRM vẫn là một trong những phương

pháp hiệu quả nhất để giải quyết bài toán lập kế hoạch đường đi trong môi trường phức tạp.

Với sự phát triển không ngừng của công nghệ và các phương pháp tính toán, chúng ta có thể kỳ vọng vào những cải tiến đáng kể trong tương lai, giúp thuật toán PRM trở nên hiệu quả hơn, linh hoạt hơn, và có khả năng ứng dụng rộng rãi hơn trong nhiều lĩnh vực khác nhau.

Tài liệu tham khảo

- [1] Kavraki, L. E., Svestka, P., Latombe, J. C., & Overmars, M. H. (1996). Probabilistic roadmaps for path planning in high-dimensional configuration spaces. *IEEE Transactions on Robotics and Automation*, 12(4), 566-580.
- [2] LaValle, S. M. (1998). Rapidly-exploring random trees: A new tool for path planning. Technical Report, Computer Science Department, Iowa State University.
- [3] Karaman, S., & Frazzoli, E. (2011). Sampling-based algorithms for optimal motion planning. *The International Journal of Robotics Research*, 30(7), 846-894.
- [4] Choset, H., Lynch, K. M., Hutchinson, S., Kantor, G., Burgard, W., Kavraki, L. E., & Thrun, S. (2005). *Principles of robot motion: theory, algorithms, and implementations*. MIT press.
- [5] Amato, N. M., & Wu, Y. (1996). A randomized roadmap method for path and manipulation planning. In *Proceedings of IEEE International Conference on Robotics and Automation* (Vol. 1, pp. 113-120).
- [6] Atsushi Sakai. *PythonRobotics: ProbabilisticRoadMap*. GitHub repository. <https://github.com/AtsushiSakai/PythonRobotics/tree/master/PathPlanning/ProbabilisticRoadMap>